

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final report)

โครงการศึกษาการพัฒนาชุมชนโครงการหลวงเพื่อเป็นชุมชนคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

The Development of Royal Project Community Towards
Low Carbon Communities for Sustainable Future

แผนงานการวิจัยเพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดย

สุมาลี เม่นสิน และคณะ

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final report)

โครงการศึกษาการพัฒนาชุมชนโครงการหลวงเพื่อเป็นชุมชนคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

The Development of Royal Project Community Towards
Low Carbon Communities for Sustainable Future

แผนงานการวิจัยเพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คณะผู้วิจัย

นางสาวสุมาลี เม่นสิน
นางสาวปานิดา สิงห์บุญ
นางสาวจิตติมา ผลเพิ่มพูน
นางสาวจามรี เกติมา

สังกัด

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

กันยายน 2561

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ที่ได้ให้สนับสนุนทุนวิจัยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และขอขอบคุณมูลนิธิโครงการหลวง ผู้อำนวยการ หัวหน้า เจ้าหน้าที่ในพื้นที่สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงป่าเมี่ยง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สะป๊อก ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยโป่ง และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลำน้อย ตลอดจนสมาชิกในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ 12 แห่ง หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอื่นที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินงานวิจัยจนสามารถดำเนินการสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

คณะผู้วิจัย
กันยายน 2561

คณะผู้วิจัย

1. ชื่อหัวหน้าโครงการ หน่วยงานสังกัด ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	นางสาวสุมาลี เม่นสิน
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Miss Sumalee Mensin
คุณวุฒิ	วิทยาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต (โรคพืช)
ตำแหน่ง	นักวิจัย
หน่วยงาน	สำนักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ที่อยู่	65 หมู่ 1 ต. สุเทพ อ. เมือง จ. เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์	0-5332-8496-8
โทรสาร	0-5332-8494
E-mail	linly317@gmail.com

2. ชื่อที่ปรึกษาโครงการ หน่วยงานสังกัด ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	นายสุทัศน์ ปลื้มปัญญา
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Mr. Suthat Plumpanya
ตำแหน่ง (ทางวิชาการ/ราชการ)	หัวหน้าฝ่ายพัฒนา
หน่วยงาน	ฝ่ายพัฒนา มูลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่	65 หมู่ 1 ต. สุเทพ อ. เมือง จ. เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์/โทรสาร	0-5381-0765/0-5332-4000

3. ชื่อนักวิจัย หน่วยงานสังกัด ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail

3.1 ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	นางสาวปานิดา สิงห์บุญ
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Miss Panida Singboon
คุณวุฒิ	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่โครงการ
หน่วยงาน	สำนักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ที่อยู่	65 หมู่ 1 ต. สุเทพ อ. เมือง จ. เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์	0-5332-8496-8
โทรสาร	0-5332-5494
E-mail	tudtu_paan@hotmail.com

3.2 ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	นางสาวจิตติมา ผลเพิ่มพูน
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Miss Jitima polpermpul
คุณวุฒิ	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการจัดการสิ่งแวดล้อม)
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่โครงการ
หน่วยงาน	สำนักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ที่อยู่	65 หมู่ 1 ต. สุเทพ อ. เมือง จ. เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์	0-5332-8496-8
โทรสาร	0-5332-5494
E-mail	jpolpermpul@hotmail.com
3.3 ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	นางสาวจามรี เกติมา
ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	Miss Jammaree Ketima
คุณวุฒิ	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (โรคพืช)
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่โครงการ
หน่วยงาน	สำนักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ที่อยู่	65 หมู่ 1 ต. สุเทพ อ. เมือง จ. เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์	0-5332-8496-8
โทรสาร	0-5332-5494
E-mail	effulgence.friend@gmail.com

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสภาวะโลกร้อนจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง โดยแนวทางพัฒนาย่างยั่งยืนที่จะเสริมสร้างให้ชุมชนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้เองคือ การสร้างเข้าใจและผลักดันชุมชนปรับเปลี่ยนและลดกิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงสร้างกลุ่มขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง โครงการวิจัยนี้ดำเนินงานต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการยกระดับและพัฒนาชุมชนโครงการหลวงให้เป็นต้นแบบของชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน สรุปผลได้ดังนี้ 1) ผลการยกระดับการพัฒนาจากกระบวนการขับเคลื่อนของชุมชน 12 แห่ง 11 ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ให้เข้าสู่ตัวชี้วัดชุมชนคาร์บอนต่ำ โดยมีหน่วยงานเป็นฝ่ายสนับสนุน มีค่าคะแนนผลการพัฒนาในระยะ 12 เดือน ระหว่างเดือนตุลาคม 2560-กันยายน 2561 อยู่ในช่วง 79 ถึง 93 โดยชุมชนบ้านปางบัง ศูนย์ฯ ป่าเมี่ยง และบ้านป้อก ศูนย์ฯ ดินตก ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 93 รองลงมาคือ บ้านห้วยน้ำกั้น ศูนย์ฯ ห้วยโป่ง และบ้านเหล่า ศูนย์ฯ ม่อนเงาะ ได้คะแนนเท่ากัน คือ ร้อยละ 86 ส่วนชุมชนที่ได้คะแนนต่ำสุด ร้อยละ 79 คือ บ้านหนองหอยเก่า ศูนย์ฯ หนองหอย 2) ผลการจัดระดับความพร้อมในการขอรับการรับรองการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำ ซึ่งพิจารณาจากค่าคะแนนผลการพัฒนาและความร่วมมือภายในชุมชนพบว่า ชุมชน 11 แห่ง มีความพร้อมสูง และ 1 แห่ง อยู่ในระดับความพร้อมค่อนข้างสูง ในขณะเดียวกันทุกชุมชนได้จัดตั้งกลุ่มขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนคาร์บอนต่ำในแต่ละมิติ และเริ่มเตรียมกลุ่มคนเพื่อให้ข้อมูล ปรับปรุงสถานที่ทำกิจกรรม และรวบรวมเอกสารประกอบการตรวจประเมินบ้างแล้ว และ 3) ปรับปรุงเกณฑ์การประเมินของมาตรฐานการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืนจนได้เกณฑ์ที่ครอบคลุมและเหมาะสมต่อการพัฒนาภูมิสังคมบนพื้นที่สูง 19 ข้อ 32 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย มิติการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ (1) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้ (3) การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน และ (4) ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสำหรับนำไปทดสอบการตรวจประเมินผลการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : ชุมชนคาร์บอนต่ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โครงการหลวง การพัฒนาย่างยั่งยืน พื้นที่สูง

Abstract

Climate change and global warming from human emissions are important factors affecting the environment and the development of highland communities. The understanding and encouraging of communities to change and reduce greenhouse gas emissions including creating a motivational group will be a sustainable development path also the community will be able to cope with the change that will happen. This project is the third consecutive year. It aims to study the effects of upgrading and developing the Royal Project community as a model of low carbon and sustainable highland communities. The results are as follows: 1) Improvement of the development of 12 communities in 11 Royal Development Projects to the low carbon community with supporting by agency. The score showed in the range of 79 to 93, Pang Bong community in Pa Miang Development Center and Ban Pok in Teen Tok Development Center have the highest score at 93 percent, followed by Ban Huai Nam Kiew in Huai Pong Development Center and Ban lao in Mont Ngo Development Center showed the same score at 86 percent. Nong Hoi Kao in Nong Hoi Development Center were minimum at 79 score 2) Priorities of the mobility to reach a low carbon community development are inquired on scores and cooperation within the community. The result showed 11 communities grading in high readiness to audit and 1 in rather high readiness. All communities have set up a group for powering in each low carbon development dimension. At the same time, the community has begun preparing people for information, place of activity and documents. 3) Community development standards in sustainable low carbon was improved to reach the comprehensive and appropriate criteria. The criteria are consist 19 list and 32 indicators include four dimensions of development as (1) environmentally friendly agriculture (2) watershed rehabilitation and conservation (3) community environmental management and (4) strengthening on community-based adaptation to changes. All indicators were tested in process of assessment as low carbon community based on highland development.

Keywords: Low Carbon community, Royal Project, Sustainable Development, Highland

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
คณะผู้วิจัย	ข
บทคัดย่อ	ง
Abstract	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	3
บทที่ 2 ตรวจสอบเอกสาร	
2.1 ความเป็นมาของชุมชนคาร์บอนต่ำประเทศไทย	4
2.2 งานพัฒนาชุมชนคาร์บอนต่ำของประเทศไทย	5
2.3 งานพัฒนาชุมชนคาร์บอนต่ำของต่างประเทศ	5
2.4 กรอบแนวความคิดการดำเนินงานโครงการ	9
2.5 กรอบการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน	10
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	
3.1 ระเบียบวิธีวิจัยของโครงการวิจัย (Research Methodology) การเก็บตัวอย่างและการบันทึกข้อมูล	12
3.2 พื้นที่ดำเนินการวิจัย/เก็บข้อมูล	13
3.3 ระยะเวลาดำเนินงาน	13
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 การศึกษาผลการยกระดับและปรับปรุงกิจกรรมการพัฒนาชุมชนโครงการหลวงให้เข้าสู่ “มาตรฐานชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน” ต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	14
4.2 การสำรวจและประเมินผลการยกระดับชุมชน 12 ชุมชน หลังดำเนินการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรม โดยคณะผู้ตรวจประเมินภายใน	23
4.3 การเตรียมความพร้อมชุมชนเพื่อการรับรองมาตรฐานชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน	26
4.4 การประมวลและสรุปผลแนวทางการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงในบริบทของชุมชนคาร์บอนต่ำและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	34
4.5 การจัดทำคู่มือการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืนเพื่อนำไปใช้ในการขยายงานสู่พื้นที่สูงอื่น	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปและวิจารณ์ผลการวิจัย	
5.1 การศึกษาผลการยกระดับและปรับปรุงกิจกรรมการพัฒนาชุมชนโครงการหลวง	39
5.2 การสำรวจและประเมินผลการยกระดับชุมชน 12 ชุมชน หลังดำเนินการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรม	39
5.3 การเตรียมความพร้อมชุมชนเพื่อการรับรองมาตรฐานชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน	39
5.4 การประมวลและสรุปผลแนวทางการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงในบริบทของชุมชนคาร์บอนต่ำและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	40
เอกสารอ้างอิง	41
ภาคผนวก ก ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชน 12 แห่ง ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 11 แห่ง เทียบมาตรฐานการพัฒนา 4 ด้าน ระยะ 12 เดือน	42
ภาคผนวก ข รายละเอียดผลการประเมินระดับการพัฒนารายชุมชน เทียบมาตรฐานการพัฒนา 4 ด้าน ระยะ 12 เดือน	46
ภาคผนวก ค แบบตรวจประเมินโครงการศึกษาการพัฒนาชุมชนโครงการหลวงเพื่อเป็นชุมชนคาร์บอนต่ำและยั่งยืน	106
ตารางสรุปเปรียบเทียบแผนงานวิจัยกับผลงานวิจัย	129

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตัวอย่างการดำเนินงานและสนับสนุนกิจกรรมร่วมกับชุมชนที่เข้าร่วมทั้ง 12 แห่ง	14
ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน	34
ตารางที่ ก-1 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชน 12 แห่ง (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	42
ตารางที่ ก-2 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชน 12 แห่ง (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	43
ตารางที่ ก-3 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชน 12 แห่ง (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	44
ตารางที่ ก-4 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชน 12 แห่ง (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับการเปลี่ยนแปลง)	45
ตารางที่ ข-1 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านปางบง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงป่าเมี่ยง (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	46
ตารางที่ ข-2 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านปางบง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงป่าเมี่ยง (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	47
ตารางที่ ข-3 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านปางบง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงป่าเมี่ยง (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	48
ตารางที่ ข-4 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านปางบง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงป่าเมี่ยง (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับการเปลี่ยนแปลง)	49
ตารางที่ ข-5 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านป๊อก ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	51
ตารางที่ ข-6 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านป๊อก ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	52
ตารางที่ ข-7 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านป๊อก ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	53
ตารางที่ ข-8 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านป๊อก ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับการเปลี่ยนแปลง)	54
ตารางที่ ข-9 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านเหล่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะ (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	56
ตารางที่ ข-10 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านเหล่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะ (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	57
ตารางที่ ข-11 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านเหล่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะ (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ข-12 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านเหล่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะ (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับ การเปลี่ยนแปลง)	59
ตารางที่ ข-13 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยน้ำกั้น ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยโป่ง (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	61
ตารางที่ ข-14 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยน้ำกั้น ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยโป่ง (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	62
ตารางที่ ข-15 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยน้ำกั้น ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยโป่ง (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	63
ตารางที่ ข-16 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยน้ำกั้น ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยโป่ง (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับ การเปลี่ยนแปลง)	64
ตารางที่ ข-17 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยห้อม ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	66
ตารางที่ ข-18 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยห้อม ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	67
ตารางที่ ข-19 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยห้อม ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	68
ตารางที่ ข-20 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยห้อม ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับ การเปลี่ยนแปลง)	69
ตารางที่ ข-21 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านดง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	71
ตารางที่ ข-22 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านดง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	72
ตารางที่ ข-23 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านดง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	73
ตารางที่ ข-24 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านดง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลาน้อย (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับ การเปลี่ยนแปลง)	74
ตารางที่ ข-25 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านแม่ขนิลเหนือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	76
ตารางที่ ข-26 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านแม่ขนิลเหนือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ข-27 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านแม่ขนิลเหนือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	78
ตารางที่ ข-28 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านแม่ขนิลเหนือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับ การเปลี่ยนแปลง)	79
ตารางที่ ข-29 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านหนองหอยเก่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	81
ตารางที่ ข-30 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านหนองหอยเก่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	82
ตารางที่ ข-31 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านหนองหอยเก่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	83
ตารางที่ ข-32 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านหนองหอยเก่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับ การเปลี่ยนแปลง)	84
ตารางที่ ข-33 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านป่าเกี๊ยะ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	86
ตารางที่ ข-34 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านป่าเกี๊ยะ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	87
ตารางที่ ข-35 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านป่าเกี๊ยะ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	88
ตารางที่ ข-36 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านป่าเกี๊ยะ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับ การเปลี่ยนแปลง)	89
ตารางที่ ข-37 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยข้าวลีบ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สะป๊อก (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	91
ตารางที่ ข-38 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยข้าวลีบ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สะป๊อก (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	92
ตารางที่ ข-39 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยข้าวลีบ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สะป๊อก (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	93
ตารางที่ ข-40 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านห้วยข้าวลีบ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สะป๊อก (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับ การเปลี่ยนแปลง)	94
ตารางที่ ข-41 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านขอบด้ง สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	96
ตารางที่ ข-42 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านขอบด้ง สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ข-43 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านขอบด้ง สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	98
ตารางที่ ข-44 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านขอบด้ง สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับ การเปลี่ยนแปลง)	99
ตารางที่ ข-45 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านหนองหล่ม สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ (มิติที่ 1 การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)	101
ตารางที่ ข-46 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านหนองหล่ม สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ (มิติที่ 2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้)	102
ตารางที่ ข-47 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านหนองหล่ม สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ (มิติที่ 3 การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน)	103
ตารางที่ ข-48 ผลการประเมินระดับการพัฒนาชุมชนบ้านหนองหล่ม สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ (มิติที่ 4 ความเข้มแข็งของชุมชนในการรองรับ การเปลี่ยนแปลง)	104

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	ความสัมพันธ์ระหว่างเมืองคาร์บอนต่ำ เมืองยั่งยืน เมืองประหยัดพลังงาน และเมืองรักษาสิ่งแวดล้อม	8
ภาพที่ 2	กรอบการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน	10
ภาพที่ 3	ความก้าวหน้าผลการยกระดับการพัฒนาชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 (ระยะ 6 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2560 - มีนาคม พ.ศ.2561)	23
ภาพที่ 4	ผลการยกระดับกิจกรรมการพัฒนาเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน (ระยะ 6 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2560 - มีนาคม พ.ศ.2561)	24
ภาพที่ 5	การประเมินระดับการพัฒนาของชุมชน 12 แห่ง เปรียบเทียบกับตัวชี้วัดการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน (ระยะ 12 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2560 – กันยายน พ.ศ.2561)	25
ภาพที่ 6	ผลการยกระดับกิจกรรมการพัฒนาเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน (ระยะ 12 เดือน ตุลาคม 2560 – กันยายน 2561)	25
ภาพที่ 7	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการตรวจประเมินและคณะกรรมการตรวจประเมินการจัดการสิ่งแวดล้อม	30
ภาพที่ 8	ขั้นตอนให้การรับรองการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน	31
ภาพที่ 9	แบบคำขอตรวจประเมิน	32
ภาพที่ 10	ร่างกำหนดวันเดินทางเข้าตรวจประเมินชุมชนของคณะกรรมการ	33
ภาพที่ 11	คู่มือการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน	38